

Dejepis Isced 2

Učebnými osnovami školy v predmete **dejepis** sú v 5. a 6. ročníku vzdelávacie štandardy inovovaného ŠVP.

http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/dejepis_nsv_2014.pdf

Vo vyučovacom predmete dejepis sa **zvyšuje** v UP v iŠKVP časová dotácia o **1 hodinu v 6. ročníku**. Táto vyučovacia hodina sa použije na **prehíbenie** spôsobilostí a poznatkov stanovených iŠVP.

UČEBNÉ OSNOVY

1. Charakteristika predmetu

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

2. Ciele predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu štúdiijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci si kladú otázky:

- použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

- **s historickým časom**
 - zaradovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
 - zaradovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne
 - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
 - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- **s historickým priestorom**
 - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
 - zaradovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
 - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti
- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**
 - vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
 - popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
 - rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
 - skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
 - určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
 - vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
 - rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
 - rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj
- **aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrovaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti**
 - pri vymedzovaní predmetu skúmania
Žiaci vymedzia, čo môžu skúmať pri priamom pozorovaní pästného klinu.
 - pri vytvorení plánu skúmania
Žiaci zostavia plán skúmania pästného klinu.
 - pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania
Žiaci v pracovnom tíme zhrnú výsledky svojho skúmania pästného klinu ako najstaršieho pracovného nástroja
 - pri vytvorení záznamu zo skúmania
Žiaci v pracovnom tíme urobia záznam o skúmaní pästného klinu
- **pri vyhľadávaní relevantných informácií**
 - z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
 - z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok

- z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie
- **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**
 - vyberaní informácií
 - organizovaní informácií
 - porovnávaní informácií
 - rozlišovaní informácií
 - zarad'ovani informácií.
 - kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií
- **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu**
zoraďeni výsledkov
 - rozpoznaní podstatného od nepodstatného
 - integrovani výsledkov do chronologického a historického rámca
 - vyhodnocovani správnoti postupu
 - tvorbe súboru vlastných prác

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

3. Stratéga vyučovania

Metódy práce

Informačnoreceptívna – výklad

Motivačná – problém ako motivácia

Reproduktívna – riadený rozhovor

Heuristická – rozhovor, riešenie úloh, učenie sa riešením problémov

Expozičná – projekt

Demonštračná- demonštrácia modelov, obrazov

Situačná metóda- riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov

Fixačné metódy- metódy opakovania a precvičovania

Pozorovanie

Formy práce

Práca s učebnicou- čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadavanie, triedenie, využívanie podstatných informácií

Práca s mapou (atlasom)- orientácia na mape a v priestore, čítanie legendy, značiek na mape

Samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky

Didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti)

Individuálna práca

Skupinová práca

Diskusia

Beseda

4. Obsah predmetu

Obsahom predmetu dejepis pre 7. ročník sú štyri tematické celky:

I. Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline..... 8 hod.

- II. Slováci v Uhorskom kráľovstve..... 10 hod.
 III. Obrazy novovekého sveta..... .. 11 hod.
 IV. Habsburská monarchia..... 4 hod.

Obsahom predmetu pre 8. ročník sú štyri tematické celky:

- I. Európa na ceste k moderným národom..... 12 hod.
 II. Moderný slovenský národ..... 9 hod.
 III. Rakúsko- Uhorsko..... 5 hod.
 IV. Prvá svetová vojna..... 7 hod.

Obsahom predmetu pre 9. ročník je 8 tematických celkov:

- I. Európa a ČSR v medzivojnovom období..... 31 hod.
 II. Druhá svetová vojna..... 6 hod.
 III. Slovenská republika 1939-1945..... 5 hod.
 IV. Povojnový svet..... 11 hod.
 V. Československo za železnou oponou..... 7 hod.
 VI. Slovenská republika 1993..... 2 hod.
 VII. Súčasný svet..... 4 hod.

Učebné osnovy a vzdelávacie štandardy	
Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Predmet	Dejepis
Ročník	siedmy, ôsmy, deviaty
Časová dotácia- týždenne/ročne	1h/33 h, 1h/33h, 2 h/66 h

Obsahové a výkonové štandardy z dejepisu pre jednotlivé ročníky + začlenenie prierezových tém

7. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
I. Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline (8 hod.)	Život našich predkov Avari a Samova ríša Nitrianske kniežatstvo a vznik Veľkej Moravy	Vedieť objasniť príčiny sťahovania národov, charakterizovať pravlast Slovanov a život prvých Slovanov. Vedieť charakterizovať život v Samovej ríši, objasniť príčiny zániku Samovej ríše. Vedieť identifikovať príčiny vzniku Veľkej Moravy, opísať historické osobnosti Pribina, Mojmir.	Regionálna výchova

	Misionári Konštantín a Metod	Vedieť zhodnotiť prínos Cyrila a Metoda pre rozvoj našej kultúry, štátnosti a šírenia kresťanstva u nás.	Regionálna výchova
I. Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline	Misionári Konštantín a Metod Svätoplukova ríša a zánik Veľkej Moravy Kultúrny prínos Veľkej Moravy	Vedieť vysvetliť význam hlaholiky, cyriliky, zakladanie škôl, dôležitosť nábož. viery vo vlastnom jazyku, funkciu a význam zákonníka, vzdelania. Vedieť analyzovať vládu Svätopluka a odhaliť príčiny zániku Veľkej Moravy. Vedieť opísať kultúru a spôsob života na Veľkej Morave, život v hradiskách, vymenovať pamiatky z obdobia VM.	Osobný a sociálny rozvoj- význam vzdelania
II. Slováci v Uhorskom kráľovstve (10 hod.)	Previerka- Veľká Morava Kráľovstvo svätého Štefana Nitrianske údelné vojvodstvo Ústupčivý panovník	Žiak vie samostatne pracovať a systematizovať získané poznatky. Vedieť analyzovať príchod Maďarov do Karpatskej kotliny, charakterizovať život v uhorskom kráľovstve za vlády Arpádovcov, zhodnotiť význam vlády Štefana. -Zhodnotiť význam a úlohu Nitrianskeho údelného vojvodstva, vymenovať údelných vojvodov. - Vymedziť a charakterizovať obdobie vlád najvýznamnejších Arpádovcov a príčiny úpadku kráľovskej moci- Ondrej II., Zlatá bula.	Regionálna výchova Výchova k ľudským právam
II. Slováci v Uhorskom kráľovstve	Tatársky vpád Pán Váhu a Tatier Zlatá baňa Uhorska	Charakterizovať obdobie vlády Bela IV. -poukázať na dôsledky príchodu Tatárov na naše územie, charakterizovať spôsob obnovy spustošenej krajiny. -Popísať a porovnať vládu Ondreja III. a Matúša Čáka Trenčianskeho. Charakterizovať vládu Matúša Čáka -Zhodnotiť hospodársky rozkvet za vlády Karola Róberta a význam banských miest na Slovensku, kremnické dukáty, význam pozvania a príchodu hostí- Nemcov do Uhorska, význam a dôvody	Ochrana života a zdravia človeka Multikultúrna výchova

<p>II. Slováci v Uhorskom kráľovstve</p>	<p>Prvý cisár na uhorskom tróne</p> <p>Kráľ s havranom v erbe</p> <p>Čo sme sa naučili</p>	<p>podporovania stredovekých miest, udeľovanie privilégii. Charakterizovať vládu Žigmunda Luxemburského.</p> <p>Charakterizovať vládu Mateja Korvína. - popísať prínos jeho reforiem pre hospodársky rozvoj Uhorska.</p> <p>Žiak vie systematizovať nadobudnuté poznatky o Uhorskom kráľovstve.</p>	<p>OSR- význam vzdelania a postavenie škôl</p>
<p>III. Rodí sa európska novoveká spoločnosť (11 hod.)</p>	<p>Test- stredoveké Uhorsko</p> <p>Talianske mestské štáty</p> <p>Európa humanistov – filozofov a vedcov</p>	<p>Žiak vie systematizovať a aplikovať nadobudnuté poznatky o Uhorskom kráľovstve.</p> <p>Žiak vie analyzovať príčiny vzniku humanizmu a renesancie. Charakterizovať humanizmus a renesanciu.</p> <p>Vedieť zdôvodniť príčiny vzniku kníhtlače. Popísať objavy doby, vymenovať predstaviteľov nových vied a popísať ich prínos.</p>	<p>Rozvoj prezentačných zručností</p> <p>Výchova k humanizmu</p> <p>Mediálna výchova</p>
<p>III. Rodí sa európska novoveká spoločnosť</p>	<p>Európa si podmaňuje svet</p> <p>Zámorské objavy /Kolumbus, Vasco da Gama, Magalhaes, Diaz/</p> <p>Objavitelia a objavovaní</p>	<p>-Identifikovať príčiny zámorských objavov.</p> <p>Charakterizovať najznámejšie zámorské objavy a ich prínos pre Európu, opísať nové cesty, obchodovanie s novoobjavenými krajinami, opísať cesty Kolumba, Vasco da Gama, Magalhaesa, Diaza, vymenovať plavebné pomôcky.</p> <p>Zhodnotiť dôsledky zámorských objavných ciest.</p>	<p>Dopravná výchova</p> <p>Zdravý životný štýl</p>
<p>III. Rodí sa</p>	<p>Reformácia</p>	<p>Vedieť opísať príčiny vzniku reformácie v Nemecku a jej dôsledky, objasniť protireformačné úsilie katolíckej</p>	<p>Ochrana života a zdravia</p>

<p>európska novoveká spoločnosť</p>	<p>Svetové hospodárstvo a nové usporiadania štátov</p> <p>Vek rozumu - osvietenstvo</p> <p>Moháčska katastrofa</p>	<p>cirkvi, vysvetliť príčiny úpadku cirkvi, opísať myšlienky Martina Luthera, vysvetliť pojem reformácia, vysvetliť úlohu jezuitov ,vymenovať príčiny náboženských vojen.</p> <p>Objasniť príčiny vzniku manufaktúr, porovnať spôsob cechovej a manufaktúrnej výroby. Charakterizovať postavenie mešťanov v spoločnosti. Nové výrobné postupy, manufaktúrna výroba, diaľkový obchod, zmeny v rozdelení spoločnosti.</p> <p>Vysvetliť pokroky vo vede a technike, vysvetliť pojem osvietenstvo, vymenovať predstaviteľov osvietenstva, napr. Voltaire, Montesquieu, vysvetliť pojem osvietenský absolutizmus.</p> <p>Vedieť popísať príčiny a dôsledky Moháčskej katastrofy, vládu Ľudovíta Jagelovského, bitka pri Moháči, boje o uhorský trón, rozdelenie Uhorska.</p>	<p>človeka</p> <p>Mediálna výchova</p>
<p>IV. Habsburská monarchia v novoveku (4 hod.)</p>	<p>Na hranici s Osmanskou ríšou</p> <p>Šírenie reformácie v Uhorsku</p> <p>Bratislava – hlavné mesto Uhorska</p> <p>Osvietená panovníčka</p>	<p>Vedieť vysvetliť príčiny a dôsledky protihabsburských stavovských povstaní v Uhorsku, vedieť charakterizovať postavenie Slovenska v susedstve Osmanskej ríše, vysvetliť pojmy sandžak, janičiari, opísať stavovské povstania a ich dôsledky.</p> <p>Vysvetliť pojmy reformácia, rekatolizácia, analyzovať zápas o cirkevnú jednotu, vysvetliť prácu Mikúlaš Oláha, Petra Pázmaňa pre zlepšenie vzdelanosti v habsburskej monarchii.</p> <p>Vedieť popísať postavenie Bratislavy ako hlavného a korunovačného mesta, vymenovať významné úrady, napr. uhorská komora, snem, miestodržiteľ, opísať postavenie mešťanov, vysvetliť, prečo bola dlho sídlom mnohých uhorských šľachticov.</p> <p>Vysvetliť význam Pragmatickej sankcie, opísať nástup Márie Terézie, vymenovať jej reformy, charakterizovať ich a vysvetliť ich potrebu pre vtedajší život v monarchii, vie vysvetliť ,prečo na trón nastúpila žena. Vedieť popísať vládu Márie Terézie a poznať najdôležitejšie reformy.</p>	<p>Ochrana života a zdravia človeka</p> <p>Regionálna výchova a tradičná ľudová kluttúra</p> <p>Výchova k ľudským právam-odmietnutie diskriminácie</p>
<p>IV. Habsburská</p>	<p>Reformátor na tróne</p>	<p>Vymenovať reformy Jozef II., opísať jeho vládu, vysvetliť význam</p>	<p>Výchova k ľudským</p>

<p>monarchia v novoveku</p>	<p>Epocha osvietených vzdelancov</p>	<p>Tolerančného patentu, zrušenie nevoľníctva, centralizovaná vláda, vysvetliť ich potrebu pre ľudí v Uhorsku.</p> <p>Vymenovať osvietencov v Uhorsku - Matej Bel, Notície, Samuel Mikovíni, Adam František Kollár. Vymenovať oblasť, v ktorej priniesli nové poznatky. Vedieť zdôvodniť význam Mateja Bella pre Slovensko a Uhorsko a poznať jeho najvýznamnejšie diela. Vedieť zdôvodniť význam a úlohu A. F. Kollára v dejinách.</p>	<p>právam- odmietnutie diskriminácie</p> <p>OSR- význam vzdelania pre život človeka</p>
------------------------------------	---	---	---

8. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
I. Európa na ceste k moderným národom (12 hod.)	<p>Francúzska revolúcia-revolučný výbuch</p> <p>Francúzska revolúcia-republika</p> <p>Napoleon Bonaparte a napoleonské vojny</p> <p>Napoleon Bonaparte a napoleonské vojny</p>	<p>Vedieť na časovej osi vyznačiť obdobie 18. a 20. storočia a zapísať najvýznamnejšie udalosti.</p> <p>Vedieť prečítať a kriticky zhodnotiť historický prameň z uvedeného obdobia. Vedieť analyzovať myšlienkový smer vyzdvihujúci rozum.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vedieť kriticky zhodnotiť dovtedajšie ľudské poznanie- zdôvodniť úlohu občana na politickej scéne. - Vedieť na základe obrázkov a fotografií z učebnice, odbornej literatúry a pod. / nakresliť pevnosť Bastilu, a pod. Kriticky posúdiť príčiny a dôsledky francúzskej revolúcie, analyzovať príčiny a dôsledky vzniku cisárstva vo Francúzsku. - Vedieť napísať krátku prácu na tému Napoleon, vyhľadať údaje o bratislavskom mieri a prezentovať ich v krátkej informácii. 	<p>Multikultúrna výchova</p> <p>Pozitívne a negatívne vzory v živote mladých ľudí</p> <p>Prezentačné zručnosti-TPPZ</p>
I. Európa na ceste k moderným národom	<p>Viedenský kongres a Svätá aliancia</p> <p>Vo víre revolúcií a nacionalizmu</p> <p>Vo víre revolúcií a nacionalizmu</p>	<p>Vysvetliť úlohu Viedenského kongresu a úlohu Svätej aliancie a ukázať na mape zmeny, ktoré nastali po napoleonských vojnách.</p> <p>Vymenovať znaky moderného národa a charakterizovať pojem nacionalizmus.</p>	<p>Multikultúrna výchova</p>
I. Európa na ceste k moderným národom	<p>Zjednotenie Nemecka a Talianska</p> <p>Priemyselná revolúcia a modernizácia</p> <p>Priemyselná revolúcia a modernizácia</p> <p>Opakovanie tematického celku Európa na ceste k moderným národom</p>	<p>Vedieť na historickej mape vyhľadať a opísať politickú mapu Európy po Viedenskom kongrese, analyzovať príčiny a zdôvodniť význam zjednotenia Talianska a Nemecka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identifikovať znaky priemyselnej revolúcie a jej vplyv na modernizáciu a vznik nových tried. - Porovnať výrobu tovaru v manufaktúre a v továrni, opísať prácu v továrni s prízvukom na prácu detí a žien, porovnať dopravné prostriedky parník a moderné lode, kónsky záprah a železnice a automobil. 	<p>Výchova k humanizmu a tolerancii</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Zdravý životný štýl</p> <p>Dopravná výchova</p>

<p>II. Moderný slovenský národ (9 hod.)</p>	<p>Samostatná práca</p> <p>Slovenské národné hnutie</p> <p>Anton Bernolák</p> <p>Štúrovska generácia</p> <p>Štúrovska generácia</p> <p>Slováci a revolučný rok 1848/1849</p>	<p>Vedieť sumarizovať vedomosti z daného tematického celku.</p> <p>Vedieť kriticky posúdiť a zhodnotiť činnosť slovenských národných vzdelancov. Vedieť zaradiť osobnosť do historického obdobia. Vedieť vymenovať činnosti, do ktorých sa zapájali. Vedieť zhodnotiť ich snahu o vytvorenie spisovného slovenského jazyka na základe západoslovenského a stredoslovenského nárečia.</p> <p>Vedieť kriticky posúdiť a zhodnotiť činnosť slovenských národných vzdelancov. Vedieť zaradiť osobnosť do historického obdobia. Vedieť vymenovať činnosti, do ktorých sa zapájali. Vedieť zhodnotiť ich snahu o vytvorenie spisovného slovenského jazyka na základe západoslovenského a stredoslovenského nárečia.</p> <p>Vedieť analyzovať a zhodnotiť revolučný rok 1848/49. Vedieť vymenovať, v ktorých krajinách vypukli revolúcie a vedieť povedať, aké následky priniesli revolúcie v jednotlivých krajinách.</p>	<p>Prezentačné zručnosti</p> <p>Hrdosť na vlastný národ, na prácu našich predkov, regionálna výchova</p> <p>Regionálna výchova</p>
<p>II. Moderný slovenský národ</p>	<p>Slováci a revolučný rok 1848/1849</p> <p>Od Memoranda k Matici slovenskej</p> <p>Čo sme sa naučili</p>	<p>Vedieť analyzovať a zhodnotiť revolučný rok 1848/49. Vedieť vymenovať, v ktorých krajinách vypukli revolúcie a vedieť povedať, aké následky priniesli revolúcie v jednotlivých krajinách.</p> <p>Vedieť charakterizovať dokument Žiadosti slovenského národa a Memorandum slovenského národa - kedy a kde vznikol, kto ho vytvoril, - analyzovať politický program Slovákov Žiadosti slovenského národa a Memorandum slovenského národa.</p> <p>Vedieť sumarizovať vedomosti z daného tematického celku.</p>	<p>Výchova k ľudským právam - odmietnutie všetkých foriem diskriminácie</p> <p>Prezentačné zručnosti</p>
	<p>Test- Moderný slovenský národ</p>	<p>Vedieť sumarizovať vedomosti z daného tematického celku.</p>	<p>Prezentačné zručnosti</p>

<p>III. Rakúsko-Uhorsko (5 hod.)</p>	<p>Rakúsko-uhorské vyrovnanie a Slováci</p> <p>Aktivity Slovákov na svoju obranu</p>	<p>Vedieť opísať vznik Rakúsko -Uhorska, vedia ukázať Rakúsko- Uhorsko na mape.</p> <p>Žiaci sú schopní v krátkej práci opísať a vysvetliť postavenie menších národov v Uhorsku (Rumunov, Chorvátov, Slovákov) a ich boj za národnú slobodu. Vedieť špecifikovať postavenie Slovákov v R –U. Vedieť zaujať kriticky postoj k maďarizácii.</p>	<p>Multikultúrna výchova</p> <p>Výchova k humanizmu- dodržiavanie ľudských práv</p>
<p>III. Rakúsko-Uhorsko</p> <p>IV. Prvá svetová vojna (7 hod.)</p>	<p>Aktivity Slovákov na svoju obranu</p> <p>Slovenské vyst'ahovalectvo</p> <p>Samostatná práca- Slovensko-česká spolupráca</p> <p>V predvečer 1.svetovej vojny</p>	<p>Žiaci sú schopní v krátkej práci opísať a vysvetliť postavenie menších národov v Uhorsku (Rumunov, Chorvátov, Slovákov) a ich boj za národnú slobodu. Vedieť špecifikovať postavenie Slovákov v R –U. Vedieť zaujať kriticky postoj k maďarizácii, kriticky zdôvodniť príčiny a dôsledky vyst'ahovalectva Slovákov.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zhotoviť graf dokumentujúci regióny z ktorých najviac ľudí emigrovalo. - Zhotoviť tabuľku na porovnanie života v meste a na dedine. <p>Vedieť kriticky analyzovať príčiny vzniku a ciele Dohody a Trojspolku.</p>	<p>Multikultúrna výchova- prelínanie a ovplyvňovanie sa rôznych kultúr</p> <p>Mediálna výchova</p>
<p>IV. Prvá svetová vojna</p>	<p>Život počas 1.svetovej vojny</p> <p>Odboj Slovákov a Čechov</p> <p>Na ceste k spoločnému štátu Čechov a Slovákov</p> <p>Milan Rastislav Štefánik a Tomáš Garrigue Masaryk</p>	<p>Vedieť kriticky analyzovať a zhodnotiť príčiny a priebeh 1. svetovej vojny opísať pomocou mapy priebeh 1. svetovej vojny.</p> <p>Vedieť charakterizovať postoj Slovákov k vojne a ich účasť pri formovaní ČSR.</p> <p>Vedieť zhodnotiť význam a úlohu osobností pri vzniku ČSR, charakterizovať činnosť M. R. Štefánika a T. G. Masaryka.</p> <p>Vedieť analyzovať a zhodnotiť význam Clevelandskej a Pittsburskej zmluvy pre vznik ČSR, Slovenskej ligy v Amerike. Vedieť analyzovať výsledky Parížskej mierovej konferencie.</p> <p>Vedieť ukázať na mape zmeny, ktoré</p>	<p>Výchova k humanizmu a tolerancii</p> <p>OSR – obmedzovanie ľudskej slobody</p> <p>Hrdosť na vlastný národ, na prácu našich predkov</p>

		nastali rozpadom R-U, Nemeckého cisárstva.	
IV. Prvá svetová vojna	Milan Rastislav Štefánik a Tomáš Garrigue Masaryk Čo sme sa naučili	Zhodnotiť význam a úlohu osobností pri vzniku ČSR, charakterizovať činnosť M. R. Štefánika a T. G. Masaryka, analyzovať a zhodnotiť význam Clevelandskej a Pittsburskej zmluvy pre vznik ČSR, Slovenskej ligy v Amerike. Vedieť zhodnotiť svoju prácu.	Regionálna výchova

9. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Prvá svetová vojna- Európa v medzi-vojnovom období a ČSR v medzi-vojnovom období (31 hod.)	<u>Prvá svetová vojna</u> Osudné výstrely zo Sarajeva	Žiaci sú schopní: - kriticky analyzovať príčiny vzniku a ciele Dohody a Trojspolku, uviesť zámienku a príčinu 1. svetovej vojny, kriticky analyzovať a zhodnotiť príčiny a priebeh 1. svetovej vojny,- opísať pomocou mapy priebeh 1. Svetovej vojny, ukázať na mape zmeny, ktoré nastali rozpadom R-U	Výchova k humanizmu - vedieť odmietnuť všetky formy diskriminácie
	Svet zachvátený vojnou		
	Svet zachvátený vojnou		Mediálna výchova
	Svetová vojna a Slováci	- charakterizovať postoj Slovákov k vojne a ich účasť pri formovaní ČSR	
	Slovenský a český zahraničný odboj	- zhodnotiť význam a úlohu osobností Masaryka, Štefánika a iných pri vytvorení a formovaní ČSNR a ČSR, vedieť charakterizovať pojmy: ultimátum, pasivita, agitácia, mania, odboj, samourčovací právo, légia	Multikultúrna výchova
	Milan Rastislav Štefánik	- zhodnotiť úlohu osobnosti Štefánika, jeho odkaz pre budúce generácie, pozitívny vzor pre mladých ľudí ČG	
Oslobodené Slovensko	-zhodnotiť význam vytvorenia Martinskej deklarácie a vzniku SNR a snahu našich politických predstaviteľov pri vytváraní spoločného štátu Čechov a Slovákov		
Ako sa rodil mier	-uviesť zmeny, ktoré nastali v Európe po skončení 1.svetovej vojny, charakterizovať pojmy Rada piatich, Spoločnosť národov, versailleský systém, zhodnotiť význam Spoločnosti národov a podstatu versailleského systému po 1. svet. vojne FG		

<p>Európa v medzi-vojnovom období a ČSR v medzi-vojnovom období</p>	<p>Zhrnutie tematického celku Prvá svetová vojna</p> <p>Test- Prvá svetová vojna</p> <p><u>Medzivojnová Európa</u> Nové štáty na mape Európy</p> <p>Slovensko vstupuje do česko-slovenského štátu</p> <p>Bratislava- hlavné mesto Slovenska</p> <p>Ako sa Lenin dostal k moci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť aplikovať získané vedomosti prostredníctvom testu - uviesť zmeny, ktoré nastali v Európe ako dôsledok povojnovej krízy, vedieť charakterizovať pojmy reparácie a regent, ukázať na historickej mape nové štáty, ktoré vznikli v Európe - analyzovať postavenie Slovákov v ČSR, vedieť charakterizovať pojem centralizmus - zhrnúť, v čom spočívali výhody a nevýhody polohy Bratislavy pre hlavné mesto, opísať politický, kultúrny, spoločenský a hospodársky život Bratislavy ČG - opísať situáciu v Rusku roku 1917, vedieť charakterizovať pojem boľševici, rozlíšiť demokraciu od diktatúry, opísať diktatúru, ktorú nastolil Lenin, a v ktorej pokračoval Stalin. - pochopiť osudy miliónov ľudí, ktorí skončili vo vyhnanstve 	<p>Prezentačné zručnosti</p> <p>Regionálna výchova</p> <p>Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra</p>
<p>Európa v medzivojnovom období a ČSR v medzivojnovom období</p>	<p>Mussolini a jeho čiernoodenci</p> <p>Hitlerova diktatúra v Nemecku</p> <p>Slovensko hľadá svoju cestu</p> <p>Zápas o každodenný chlieb</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť príčiny vzniku fašizmu v Taliansku, vysvetliť pojem nacionalizmus, opísať dôsledky krízy v povojnovej Európe - vysvetliť príčiny vzniku fašizmu v Nemecku, uviesť dôvody vzniku diktatúr, vysvetliť pojem gestapo - rozpoznať zmeny, ktoré nastali po vzniku ČSR a ich vplyv na každodenný život, charakterizovať politický systém ČSR, vznik strán a ich vplyv na politickú scénu -opísať hospodárske postavenie Slovenska po vzniku ČSR a vplyv hospodárskej krízy na hospodárstvo Slovenska, zdôvodniť mieru nezamestnanosti ČG 	<p>Ochrana života a zdravia človeka- zdravý životný štýl</p> <p>Osobný a sociálny rozvoj- význam vzdelania pre budúcnosť národa</p> <p>Prezentačné zručnosti</p>

<p>období</p>	<p>Nepoznaná sloboda</p> <p>Škola- základ života</p> <p>Spoluobčania protivníci? či</p> <p>Milníky vedy a techniky</p>	<p>-</p> <p>vedieť zdôvodniť vplyv škôl na každodenný život. Vedieť charakterizovať vplyv kultúry, spolkov, škôl na každodenný život, analyzovať historické pramene.</p> <p>-vedieť opísať a vysvetliť národnostné zloženie na Slovensku, vedieť pracovať s informáciami ČG, charakterizovať pojem národ, národnosť</p> <p>- poznať vynálezy a vynálezcov medzivojnového obdobia a ich význam</p>	
<p>Európa v medzivojnovom období a ČSR v medzivojnovom období</p>	<p>Zlaté dvadsiate roky?</p> <p>Nové cesty umenia a architektúry</p> <p>Kultúrny rozlet Slovenska</p> <p>Mračná nad Československom</p> <p>Rozbitie Československej republiky</p> <p>Rozbitie Československej republiky</p> <p>Samostatná práca Rozbitie Československej republiky</p>	<p>- schopnosť posúdiť ako ovplyvnilo rozhlasové vysielanie život ľudí, prečo mali viac voľného času a ako ho využívali, opísať spoločnosť a zmeny v nej ČG</p> <p>- ovládať, akými spôsobmi umelci vyjadrovali zatrpknutosť zo skutočného života, zamýšľať sa, prečo umelci odmietali zobrazovať reálnu skutočnosť, poznať umelecké smery 1. polovice 20. storočia</p> <p>- zdôvodniť vplyv kultúry, spolkov, škôl na každodenný život, ovládať, akú úlohu zohrala Matica slovenská pre Slovákov</p> <p>- uviesť príčiny, ktoré viedli k okypteniu a zániku ČSR, opísať situáciu v ČSR po vstupe Hitlera do nemeckej politiky, zdôvodniť, prečo sa Československo cítilo ohrozené, uviesť podstatu mníchovskej dohody</p> <p>- opísať vyhlásenie autonómie Slovenska, kriticky zhodnotiť postoj západných mocností voči ČSR, objasniť, aké dôsledky mala pre Slovensko viedenská arbitráž ČG</p> <p>- vedieť aplikovať získané vedomosti prostredníctvom samostatnej práce a prostredníctvom testu</p>	<p>Výchova k humanizmu-odmietnutie všetkých foriem diskriminácie</p> <p>Výchova k humanizmu-odmietnutie všetkých foriem diskriminácie</p> <p>Prezentačné zručnosti</p> <p>Výchova k humanizmu-odmietnuť nedodržiavanie ľudských práv</p>

<p>Druhá svetová vojna (6 hod.)</p>	<p>Zhrnutie celku tematického celku</p> <p>Test-Európa Medzivojnová Európa</p> <p><u>Druhá svetová vojna</u> Európa- obeť diktátorov</p> <p>Život v okupovanej Európe</p> <p>Vznik nového štátu</p>	<p>- uviesť príčiny vypuknutia 2. svetovej vojny a jej presný dátum vzniku, pochopiť význam vzniku protihitlerovskej koalície, - rozpoznať nebezpečenstvo ideológií, ktoré hlásajú rasovú neznášanlivosť</p> <p>- opísať príčiny a priebeh 2. svetovej vojny</p> <p>- kriticky posúdiť správanie Nemecka voči okupovaným krajinám, židovskej menšine a Rómom, vysvetliť pojmy okupácia, deportovať, satelit, selekcia</p> <p>uviesť príčiny vzniku Slovenskej republiky (1939 – 1945), rozlíšiť autoritatívny režim od demokracie</p> <p>- kriticky zhodnotiť postoj Nemecka voči Slovenskej republike, opísať politický a hospodársky systém SR</p> <p>- uviesť základné informácie o zahraničnej politike</p> <p>- porovnať vzťahy s Maďarskom a Poľskom ČG</p>	
<p>Slovenská republika 1939-1945 (5 hod.)</p>	<p>Nový štát na mape Európy</p> <p>Život v Slovenskom štáte</p> <p>Aký bol Slovenský štát?</p> <p>Veľmoci proti Hitlerovi</p>	<p>-poznať život v Slovenskej republike, analyzovať dôsledky židovského kódexu, zhodnotiť dôsledky holokaustu,</p> <p>-vyjadriť, ako sa odstránila nezamestnanosť a ako sa zlepšila životná úroveň, opísať sociálne pomery jednotlivých skupín obyvateľstva, vysvetliť prečo bolo možné rozvíjať kultúru, šport a iné odvetvia, napr. priemysel</p> <p>- opísať postavenie HSĽS, jej rozdelenie na radikálov a umiernených a vedieť charakterizovať ich postoj voči spoločnosti, opísať postavenie Židov vo vtedajšej republike ČG</p> <p>- opísať príčiny a priebeh 2. svetovej vojny, ukázať na historickej mape najväčšie bitky, v chronologickom poradí zoradiť štáty napadnuté Nemeckom, opísať protifašistický odboj a život v čase vojny, zhodnotiť holokaust a jeho</p>	<p>Dopravná výchova, zdravý životný štýl</p> <p>Prezentačné zručnosti, Regionálna výchova</p> <p>Ochrana života a zdravia človeka</p>

	<p>Slovenské národné povstanie</p> <p>Porážka Nemecka a jeho spojencov</p>	<p>dôsledky</p> <p>- dokumentovať význam SNP, charakterizovať Slovenskú republiku, analyzovať politický a hospodársky systém SR, opísať domáci odboj a uviesť význam SNP</p> <p>- vyjadriť nesúhlas s použitím atómovej bomby, opísať priebeh vojny po otvorení druhého frontu, uviesť presný dátum ukončenia 2.svetovej vojny pre Európu a pre svet, opísať rozdelenie Nemecka na okupačné zóny, vysvetliť náplň konferencií v Teheráne, Jalte, Postupime CG, FG</p>	
<p>Druhá svetová vojna</p> <p>Povojnový svet (11 hod.)</p>	<p>Zhrnutie tematického celku Druhá svetová vojna Test- Druhá svetová vojna</p> <p><u>Svet po druhej svetovej vojne</u> Rozdelenie Európy</p> <p>Návrat Slovenska do obnovenej ČSR</p> <p>Pod Stalinovým tieňom</p> <p>Na západ od „železnej opony“</p>	<p>-vedieť aplikovať získané poznatky z daného tematického celku prostredníctvom testu</p> <p>- pochopiť rozdelenie sveta na dva tábory, určiť, akým spôsobom sa rozdelila Európa, opísať podstatu Marshallovho plánu, vysvetliť pojem „železná opona“, uviesť príčiny vzniku dvoch mocenských blokov, FG</p> <p>-opísať proces oslobodzovania Slovenskej republiky spod nemeckej okupácie, vysvetliť, akým spôsobom prebiehal proces obnovy hospodárskeho a verejného života, charakterizovať politický život a význam Košického vládneho programu</p> <p>-vedieť charakterizovať a opísať volebnú situáciu z roku 1946 v ČSR, vymenovať politické strany z daného obdobia a vysvetliť nástup totalitného režimu</p> <p>- rozlíšiť život za železnou oponou, porovnať politické systémy a ich vplyv na každodenný život, rozpoznať zmeny v rozdelenom svete, opísať spoluprácu západoeurópskych krajín a politikov, ktorí stáli na začiatku integrácie Európy</p>	<p>Multikultúrna výchova</p> <p>Dodržiavanie ľudských a občianskych práv</p> <p>Výchova k ľudským právam</p>

<p>Československo za železnou oponou (7 hod.)</p>	<p>Na východ od „železnej opony“</p> <p>Sovietizácia Československa</p> <p>Koniec kolonializmu</p> <p>Rovnováha strachu</p> <p>Dve tváre komunistickej totality na Slovensku</p> <p>Neúspešný pokus o reformu</p> <p>Samostatná práca- Neúspešný pokus o reformu</p> <p>Umŕtvená spoločnosť</p>	<p>- opísať prejavy odporu východoeurópskych štátov proti komunistickej diktatúre, vysvetliť pojem „železná opona“, hospodárske zaostávanie, centrálné riadené hospodárstvo</p> <p>- vysvetliť príčiny narastania vplyvu komunistickej strany v štáte, opísať kruté prenasledovanie skutočných či vymyslených odporcov režimu</p> <p>- zaujať stanovisko k procesu dekolonizácie, vysvetliť príčiny a dôsledky korejskej a vietnamskej vojny na život ľudí, vysvetliť pojem „rok Afriky“</p> <p>- vysvetliť pojem „studená vojna“, uviesť, prečo došlo k čiastočnému uvoľneniu po Stalinovej smrti, opísať nespokojnosť ľudí so situáciou v sovietskom bloku</p> <p>- vysvetliť pojmy spriemyselňovanie krajiny a združstevňovanie, vymenovať druhy priemyslu, ktoré sa rozvíjali</p> <p>- charakterizovať rok 1968 a osobnosť A. Dubčeka, - charakterizovať normalizáciu a osobnosť G. Husáka ČG</p> <p>- aplikovať vedomosti v práci</p> <p>- zdôvodniť príčiny nespokojnosti a prejavy odporu voči režimu, zdôvodniť podstatu Charty 77, vysvetliť pojem disent, - dokumentovať narastanie krízy a jej vyvrcholenie v “socializme s ľudskou tvárou“</p>	<p>Odmietnutie všetkých foriem diskriminácie Environmentálna a výchovnebezpečnosť atómových bômb</p> <p>Výchova k humanizmu, pozitívne vzory</p>
	<p>Svetlá a tiene civilizácie</p> <p>Umenie „salónov a ulíc“</p> <p>Slovenská kultúra v podmienkach totality</p>	<p>- vysvetliť pojmy atomový a kozmický vek, opísať lety na Mesiac, do vesmíru a súperenie veľmocí ČG</p> <p>- popísať umenie 2. polovice 19. a 20. storočia, rozvoj filmu, nových smerov v hudbe</p> <p>- popísať rozvoj kultúry na našom území, rozvoj kina, filmu a iných oblastí slov. kultúry- SĽUK, Lúčnica....., rozvoj športu</p>	<p>Mediálna výchova</p> <p>OSR- pozitívne vzory v živote človeka</p> <p>Výchova k ľudským právam</p>

8. ročník

Bednářová Marcela, Krasnovský Branislav, Ulrichová Barbora: Dejepis pre 8. ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Vydavateľstvo Matice slovenskej 2011

9. ročník

Kratochvíl Viliam a kol.: Dejepis pre 9. ročník základnej školy a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Orbis Pictus Istropolitana, 2012

www.zborovna.sk, www.google.sk, www.infovek.sk, www.oskole.sk, www.mapa.sk

Kolektív autorov: **Dejiny sveta**

Kolektív autorov: **Školská encyklopédia**

Kolektív autorov: **Kronika ľudstva**

Kolektív autorov: **Školský atlas svetových dejín**

Kolektív autorov: **Školský atlas národných dejín**

Kolektív autorov: **Lexikón svetových dejín**

Kolektív autorov: **Dejepis na dlani**

Dangl, Vojtech: **Bitky a bojiská v našich dejinách. Od Samovej ríše po vznik stálej armády**, Perfekt 2005

Charvát Jaroslav: **Svetové dejiny**, SPN 1978

Hečková J., Marci L., Nagy Z., Slneková V.: **Dejepis(pomôcka pre maturantov a uchádzačov o štúdium na vysokých školách**, Enigma 2002

Časopisy : **Historická revue**

Dejepisný zošit pre 7. ročník, Mapa Slovakia Bratislava 2000

Dejepisný zošit pre 8. ročník, Mapa Slovakia Bratislava 2001

Dejepisné mapy(evidované v inventári dejepisného kabinetu)

Dejepisné atlasy

6. Hodnotenie predmetu

Predmet dejepis je povinne klasifikovaný známku podľa platného klasifikačného poriadku, ktorý vymedzuje hodnotenie prospechu žiakov. Pri hodnotení žiakov sa postupuje podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Pravidelne sa uplatňujú vzájomné hodnotenie spolužiakov a sebahodnotenie. Hlavným cieľom hodnotenia je naučiť žiaka hodnotiť samého seba, aby vedel posudzovať vlastné sily a schopnosti. Hodnotí sa osvojenie základných poznatkov, zručností a postojov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- a) výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- b) požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- c) učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.

Pri hodnotení žiaka sa posudzujú získané kompetencie v súlade s učebnými osnovami.

Otázky a úlohy, využívané na preverovanie vedomostí môžu byť:

- **faktografické a terminologické** – čo, kde a kedy sa stalo, udialo, kto, čo kedy urobil.....
- **analyticko-syntetické** – zamerané na stupeň pochopenia udalosti a procesov
- **interpretačné** – sú zamerané na analýzu, syntézu, interpretáciu a hodnotenie.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- a) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- b) sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- c) rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické), uplatňuje aj metódy menej riadené (referáty, projekty, pozorovania) - súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone,
- d) analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,
- e) konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami,
- f) rozhovormi so žiakom a so zákonným zástupcom žiaka.

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Písomné práce žiakov sa archivujú do konca príslušného školského roka.

Prostriedky hodnotenia:

- **ústne odpovede**
- **písomné práce**- samostatné práce, previerky, testy, referáty. Projekty- max. 2 za daný školský rok.
- práca s dejepisnou mapou, dejepisným atlasom a orientácia v nich
- aktivita žiakov pri práci na hodine
- správnosť a rýchlosť riešenia úloh z učebnice
- práca s poznámkami – obsahová úroveň, výstižnosť, funkčnosť
- prístup k predmetu – nosenie pomôcok (učebnica, zošity.....)

Metódy hodnotenia: - ústne
- písomne

Klasifikačná tabuľka

Klasifikačný stupeň	Počet %
1	100 – 90
2	89 – 75
3	74 – 50
4	49 – 25
5	29 – 0

Táto tabuľka sa používa pri stanovovaní známky za všetky ústne a písomné práce zmienené vyššie. Predmet dejepis sa hodnotí **známkou**.